

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzczak (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

Protokolant Anna Janczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Aleksandra Herzoga,

w sprawie **A. W.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 15 września 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 28 września 2015 r.

zmieniającego wyrok łączny Sądu Rejonowego w W.

z dnia 6 marca 2015 r.,

1. oddala kasację,

2. zwalnia skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego,

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. M. prowadzącego kancelarię adwokacką w W. kwotę 885,60 (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i szśćdziesiąt groszy), w tym 23 % podatku VAT jako obrońcy z urzędu A. W. za sporządzenie i wniesienie kasacji i obronę w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wydał w dniu 6 marca 2015 r. wyrok łączny w sprawie A. W., sygn. akt IV K .../14.

A. W. był prawomocnie skazany trzema wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w W. z dnia 17 grudnia 2008 r., sygn. akt IV K .../08, na karę 2 lat pozbawienia wolności;
2. Sądu Rejonowego w W. z dnia 19 sierpnia 2009 r., sygn. akt IV K .../06, na karę 3 lat pozbawienia wolności;
3. Sądu Rejonowego w W. z dnia 21 maja 2014 r., sygn. akt IV K .../11, na karę 3 lat pozbawienia wolności,

przy czym kary orzeczone wyrokami wymienionymi w punktach 1 i 2 połączone zostały wcześniej w wyroku łącznym Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 listopada 2011 r., sygn. akt IV K ...4/11, w którym wymierzono karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (A. W. w dniu 19 grudnia 2013 r. został warunkowo przedterminowo zwolniony z odbywania tej kary, przy czym w postanowieniu o warunkowym zwolnieniu wyznaczono mu okres próby do dnia 19 grudnia 2015 r.).

W wyroku łącznym z dnia 6 marca 2015 r. Sąd Rejonowy uznał, że wcześniej wydany wyrok łączny (z dnia 14 listopada 2011 r., sygn. IV K ...4/11) utracił moc i łącząc jednostkowe kary pozbawienia wolności z wyroków wskazanych powyżej w punktach 1 – 3 wymierzył skazanemu karę łączną 7 lat pozbawienia wolności. Na poczet tej kary sąd zaliczył wykonanie 3 lat, 9 miesięcy i 14 dni pozbawienia wolności z kary 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej we wcześniejszym wyroku łącznym (zaliczenie to nastąpiło do warunkowego przedterminowego zwolnienia w dniu 19 grudnia 2013 r.).

Wyrok łączny zaskarżony został apelacją przez skazanego, który wnosząc o dokonanie kontroli odwoławczej podniósł, że po wydaniu wyroku łącznego pozostała mu do wykonania kara pozbawienia wolności w wymiarze większym aniżeli przed wydaniem tego wyroku.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w W., wyrokiem z dnia 28 września 2015 r., sygn. IX Ka .../15, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną karę łączną złagodził do 6 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności, w pozostałej części utrzymując zaskarżony wyrok łączny w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego. Zaskarżył w niej wyrok Sądu Okręgowego w części, w jakiej utrzymał w mocy wyrok łączny i zarzucił naruszenie art. 433 § 2 k.p.k., polegające na nierozważeniu wniosków i zarzutów apelacji skazanego A. W., z której Sąd odwoławczy winien był odkodować zarzut obrazy prawa materialnego to jest art. 4 k.k. w zw. z art. 82 k.k., czego nie uczynił, a tym samym do zaskarżonego kasacją wyroku przeniknęło uchybienie Sądu pierwszej instancji, polegające na zastosowaniu art. 82 k.k. w brzmieniu z dnia wydania wyroku łącznego i zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej rzeczywistego okresu pozbawienia wolności ze sprawy o sygn. akt IV K ...4/11, w sytuacji gdy wyroki połączone tym wyrokiem łącznym wydane zostały przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r., a co za tym idzie Sąd powinien był zastosować art. 82 k.k. w brzmieniu sprzed wejścia w życie powyższej ustawy i zaliczyć skazanemu pełny okres kary orzeczonej wyrokiem łącznym wydanym w sprawie o sygn. IV K ...4/11, z wykonania której A.W. został warunkowo zwolniony. W ocenie autora kasacji powyższe zaniechanie Sądu odwoławczego stanowi rażące naruszenie prawa materialnego.

Obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku oraz poprzedzającego go wyroku łącznego i o przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł w pisemnej odpowiedzi na kasację o jej oddalenie jako niezasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego nie mogła zostać uznana za zasadną chociaż przedstawione w niej zagadnienie związane ze zmianą treści art. 82 k.k. jest interesujące, a jego rozstrzygnięcie miałoby znaczenie nie tylko dla A. W., ale zapewne także dla innych skazanych znajdujących się w podobnej sytuacji. Sąd Najwyższy nie podjął się jednak trudu rozstrzygania o zasadności postawionego w kasacji zarzutu wobec jego nietrafności z powodu układu chronologicznego w sprawie, układu doniesłego z punktu widzenia istoty dokonywanej kontroli kasacyjnej. Przedmiotem tej kontroli jest bowiem prawidłowość zaskarżonego orzeczenia w chwili jego wydania. Istotny jest zatem stan faktyczny i prawny istniejący w czasie orzekania przez sąd odwoławczy, a ewentualnie także przez

sąd pierwszej instancji. Zmiany stanu faktycznego lub prawnego, które nastąpiły po wydaniu zaskarżonego kasacją orzeczenia mogą stanowić podstawę do wznowienia postępowania lub jak w tym wypadku stanowić ewentualną podstawę wniosku o wydanie nowego wyroku łącznego, nie można jednak przez pryzmat zmian prawnych lub wydarzeń, do których doszło po wydaniu orzeczenia dokonywać oceny prawomocnego już wyroku lub postanowienia.

Wobec takiego wstępnego założenia podkreślić trzeba, że w dniu wydawania wyroku łącznego przez sąd pierwszej instancji (6 marca 2015 r.), a także w dniu orzekania przez sąd odwoławczy, w którym to dniu prawomocnie zakończyło się postępowanie w tej sprawie (28 września 2015 r.) nie upłynął jeszcze okres próby wyznaczony A. W. w postanowieniu o warunkowym przedterminowym zwolnieniu z odbywania reszty kary orzeczonej wyrokiem łącznym wydanym w sprawie o sygn. IV K ...4/11. Przypomnieć trzeba, że A. W. został warunkowo zwolniony w dniu 19 grudnia 2013 r. i po zwolnieniu rozpoczął się dla niego dwuletni okres próby wyznaczony w postanowieniu o warunkowym zwolnieniu. Okres ten minął dopiero z dniem 19 grudnia 2015 r., a więc po wydaniu zaskarżonego kasacją wyroku. Zarówno zatem sąd pierwszej instancji, jak i sąd odwoławczy nie mogły dokonać zaliczenia na poczet kary łącznej całości kary, z której wykonania skazany został warunkowo zwolniony bez względu na treść art. 82 k.k. przed i po zmianach, sądy nie mogły bowiem przewidzieć czy nie dojdzie do odwołania warunkowego zwolnienia, do którego zresztą mogło dojść nie tylko w okresie próby, ale także w ciągu 6 miesięcy od zakończenia tego okresu – zob. art. 82 § 1 k.k. W tym stanie rzeczy sąd pierwszej instancji prawidłowo zaliczył na poczet kary jedynie okres faktycznego odbywania kary orzeczonej wyrokiem łącznym wydanym w sprawie o sygn. IV K ...4/11, a sąd odwoławczy nie miał podstaw do korygowania wyroku łącznego w tym zakresie.

W tej sytuacji zarzut kasacji uznać należało za chybiony i brak jest podstaw do analizowania problemu prawnego opisanego w zarzucie, nie znajduje on bowiem oparcia w stanie faktycznym sprawy. W tym stanie rzeczy orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

